

ÅRSKURSUS 2018

Demenskoordinatorens hverdag

- i den kommunale organisering og i demenskoordinatorens selvforståelse

Onsdag d. 12. til fredag d. 14. september
Hotel Nyborg Strand

Årskursus 2018 er jubilæumsår, idet DKDK for 25. år i træk afholder Årskursus. Det fejres blandt andet med et historisk blik i en jubilæumstale. Jubilæumstalen er et af ti spændende hovedforedrag, du kan høre på de tre faglige dage,

Demensområdet er under konstant udvikling og på forunderligste vis står vi overfor nye muligheder og udfordringer. Bestyrelsen har bestræbt sig på at sikre et kvalificeret og bredt dækkende program, der indeholder emner rettet mod demenskoordinatorer og demenskonsulenter ansat i kommuner og regioner.

Årskursus 2018 har demenskoordinatorens hverdag som omdrejningspunkt. En hverdag, hvor nok ikke to demenskoordinatorer arbejder på samme måde og ud fra de samme betingelser. Meget bestemmes af den enkeltes organisatoriske indplacering, funktionsbeskrivelse, ansættelsessted, om man er ansat i kommune/region/videnscenter eller andet og selvfølgelig af, om man har kolleger eller arbejder alene.

Alles hverdag er dog præget af de samme strømninger i samfundet såsom det omsiggribende dokumentationskrav, politiske ønsker om inddragelse af civilsamfundet og det stigende fokus på demens som en sygdom og inddragelse af pårørende. At være demenskoordinator er et job med mangeartede opgaver ift. borgere, kolleger og alle øvrige samarbejdspartnere fra politikere til pårørende.

Hvordan du, som demenskoordinator, møder hverdagens muligheder og udfordringer, bliver der lejlighed til at drøfte i seminarerne, hvor du kan vælge tre blandt de 16 udbudte. Du kan her med kolleger drøfte faglige problemstillinger og dit faglige handlerum, samt erhverve dig ny viden på specifikke områder.

Læs i programmet hvem du kan høre i de 10 hovedforedrag og de 16 forskellige seminarer.

PROGRAM

Onsdag den 12. september

10.00 - 11:00	Registrering, kaffe og besøg i udstillerområdet
11.00 - 11.10	Velkomst til Årskurset Lone Vasegaard , formand for DemensKoordinatorer i Danmark
11.10 - 12.00	Hvordan hjælper demenskoordinatoren nænsomt og etisk korrekt andre medarbejdere videre? En væsentlig opgave for mange demenskoordinatore er at støtte frontpersonalet i deres arbejde, og dette arbejde er ikke altid lige let. • Hvordan rammesætter man refleksion? • Hvordan får man andre til at lære af deres egne fejl? • Faglig vejledning – hvordan? • Erfaringer i forhold til at flytte os selv og andre gennem faglig vejledning, refleksion og kollegial supervision. Mads Hermansen , professor, dr. pæd.
12.05 - 12.55	Frokost
13.00 - 13.40	Tæller vi det, der tæller? Dokumentation og registrering fylder stadig mere i demenskoordinatorens hverdag, hvorfor et blik på følgende spørgsmål er relevant: • Hvad gør ydre krav om dokumentation ved os som fagpersoner? • Mister vi som fagpersoner helhedssyn og fagligt skøn ved registreringer? • Hvad er menneskesynet bag de registreringer og den dokumentation, som vi i højere og højere grad skal udarbejde? • Hvad betyder sproget i dokumentationen – for os og for vores kolleger/ledere? Lene Tanggaard Pedersen , professor, Institut for Kommunikation og Psykologi, Aalborg Universitet
13.40 - 14.20	Hvad skal demenskoordinatoren kunne for at skabe værdi? En stor del af demenskoordinatorens opgaver foregår i samarbejde med andre, og det kræver bevidsthed om de forskellige roller, vi der indtager. • Hvordan kan demenskoordinatoren bruge dobbeltpositionsmodellen: ekspert og fascillitator i forskellige samarbejdsrelationer? • Hvorfor og hvordan er kontrakten det vigtigste redskab for demenskoordinatoren i de forskellige samarbejdsrelationer? Andreas Granhof Juhl , erhvervpsykolog, cand. psych., adjungeret lektor, Aarhus Universitet.
14.20 - 14.55	Kaffe og besøg i udstillerområdet
15.00 - 17.00	Seminarer - se særskilt side
17.00 - 17.45	Tid til besøg i udstillerområdet og på demensmarkedet
17.45 - 18.55	Middag

19.00 - 20.00 **Hvad vil det sige at være ældre og opleve/frygte demenssygdom?**
Eksempler fra nyere skønlitteratur.
Peter Simonsen, professor i kulturstudier, Syddansk Universitet

20.10 - 21.00 **Kåring af Årets DemensKoordinator og aftentraktement**

Torsdag den 13. september

08.00 Besøg i udstillerområdet

08.50 -09.00 **Dagens fokus**

09.00 - 09.40 **Palliation og demens**
Palliation omfatter mennesker med livstruende sygdomme og derfor også demens, og der er de senere år kommet langt mere fokus på netop dette tema.

- Hvad ligger i begrebet palliation, og hvilke udfordringer er der i palliation, specielt i forhold til mennesker med demens?
- Hvilke initiativer tages i disse år nationalt og internationalt i forhold til palliation og demens?

I oplægget gøres rede for definitioner og indsatsområder inden for feltet samt for specifikke udfordringer, såsom behandlingsniveau, ACP-samtaler, pårørende og åndelig omsorg.

Rita Nielsen, sygeplejerske og forfatter med 20 års erfaring som hospicesygeplejerske og underviser.

09.40 - 10.10 Kaffe og besøg i udstillerområdet

10.10 - 10.50 **Civilsamfundet – en medspiller og samarbejdspartner**
Civilsamfundet er en aktiv medspiller for demenskoordinatorer, og der er en stigende forventning i kommunerne om samskabelse gennem civilsamfundets mange partnere.

- Hvilke regler er der, hvilke roller praktiseres, og hvilke muligheder har vi som demenskoordinatorer?
- Hvilke stærke trends er der ift. de svageste borgere og samarbejdet omkring dem?

Knud Aarup, debattør, tidligere formand for Socialpolitisk Forening, fhv., direktør i Socialstyrelsen

11.00 - 13.00 **Seminarrunde 1. - se særskilt side**

13.00 - 13.55 Frokost

14.00 - 16.00 **Seminarrunde 2. - se særskilt side**

16.15 - 17.45 **Generalforsamling i DemensKoordinatorer i Danmark**

19.00 Festmiddag, festtale og underholdning

Fredag den 14. september

08.00 Besøg i udstillerområdet

08.50 - 09.00 **Dagens fokus**

09.00 - 09.20 **En styrket demensindsats - også i fremtiden**

Thyra Frank, ældreminister

09.20 - 10.00

Et historisk tilbageblik i demensfeltet over 25 år

25 års jubilæumstale, der tager udgangspunkt i de udviklingsbølger og skiftende diskurser, der har præget området og i, hvordan det har præget livet for mennesker med demens.

Et blik på, hvad vi har opnået og hvilke nye problemer, der er i dag.

Mette Borresen, VISO-specialist (Demens). Fagkonsulent ved Videnscenter for Demens, Aalborg Kommune. Sygeplejerske, master i humanistisk sundhedsvidenskab og praksisudvikling. Undervisning, ledelse og udvikling inden for demensområdet siden 1998.

10.00 - 10.30

Kaffe og besøg i udstillerområdet

10.30 - 11.15

Magt og afmagt i arbejdet med mennesker med demenssygdom

Når mennesker rammes af en demenssygdom indfinder følelsen af afmægtighed sig i både deres og de nærtstående sjæleliv. Ældresektorens frontmedarbejdere kommer som ingen andre i nærkontakt med de psykiske reaktioner, som syge borgere og deres pårørende på forskellig vis giver udtryk for. Det er en psykologisk udfordring, som bevæger sindet og kalder på svar på en række væsentlige spørgsmål:

- Hvordan påvirker demensarbejdet den professionelle omsorgsgiver – professionelt og personligt?
- Hvordan kan de omfattende psykologiske påvirkninger håndteres så engagementet bevares?
- Hvordan kan overskuddet til at vedligeholde de høje etiske krav opretholdes?

Foredraget søger nogle overordnede svar på disse spørgsmål.

Henrik Brogaard, cand. psych., selvstændig konsulent og indehaver af U9vers.

11.15 - 12.25

Alt det, der bliver sagt ... *helt uden ord!*

Når ordene forsvinder, hvad kan vi så kommunikerer med? ... Masser!

De fleste af os ved, at kun 7 pct. af vores kommunikation er ord - ansigtsudtryk, tonefald og kropssprog er også et sprog og fortæller ofte mere end ord. En demenskoordinator møder mennesker, der har mistet eller er på vej til at miste ordene, hvorfor det at kunne læse og forstå andre sprog end det talte ord er vigtigt. At give udtryk for glæde, sorg, smerte, aggressioner uden ord er deres virkelighed – hvordan skal vi forstå den?

Pernille Slot, ekspert i nonverbale signaler. Uddannet i USA og har de sidste 11 år undervist bl.a. Politiet, Danske Bank, Novo Nordisk og HTH i Norden.

12.25 - 12.30

Afslutning

Lone Vasegaard, formand for DemensKoordinatorer i Danmark

12.30

Afrejse - lunchpakke og drikke at tage med på hjemrejsen

Seminarer onsdag den 12. september

Ved tilmelding - vælg ét af følgende otte seminarer

SEMINAR 1

Musik og sang som psykosocial indsats i demensomsorgen

Musik kan skabe glædesfyldte stunder og have stor betydning for livskvaliteten hos personer med demens. Seminaret vil indeholde praksisnære oplæg, hvor deltagerne får viden og inspiration til, hvordan de kan bruge sang og musik i deres kommunikation og samvær med personer med demens. Der tages afsæt i den personorienterede tilgang, med fokus på, hvordan borgerens psykosociale behov kan imødekommes gennem musikaktiviteter, og hvordan brugen af musik og sang i vanskelige plejesituationer kan forebygge magtanvendelse. Seminaret veksler mellem oplæg, videoklip fra praksis og case eksempler samt demonstration af konkrete redskaber, der kan bruges i hverdagen.

Aase Marie Ottesen, sygeplejerske, Marte Meo terapeut, ph.d., postdoc ved Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet.

Julie Kolbe Krøier, musikterapeut, ph.d. studerende ved Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet.

SEMINAR 2

Søvn og betingelserne for en god søvnkvalitet for borgere med demensdiagnoser

Søvn er livsnødvendig og essentiel, og skaber grundlag for deltagelse i hverdagen. Demenssygdomme udfordrer kroppens naturlige søvn-vågen-cyklus, hvor døgnrytmen og det naturlige søvnpres ofte sættes ud af spil. Ofte kan små virkemidler gøre en stor forskel, både for den demensramte borger og for personalet. Det store spørgsmål er, hvordan vi sikrer en god søvnkvalitet. Svaret på det spørgsmål er viden. Viden om den vågne og den sovende hjerne, søvnstadier, hjernebølger og søvnhygiejne. Det er nemlig vigtigt, at sundhedsprofessionelle og pårørende til mennesker ramt af demenssygdomme skaber rammerne for den gode søvn, fremfor at hindre den. Sæt din faglighed i spil og lad dig inspirere. Søvn er kroppens vigtigste medicin.

Pia Beck, ergoterapeut og undervisningskonsulent

SEMINAR 3

Hvad skal demenskoordinatoren kunne for at skabe værdi?

Seminaret giver deltagerne mulighed for, på et konkret og praktisk niveau, at arbejde med, hvordan Dobbeltpositionsmodellen og Kontrakten bruges i hverdagen.

Seminaret er en kombination af teori- og redskabspræsentation samt case-arbejde. Deltagerne skal forvente at arbejde tæt på egen opgave og egen rolle.

Andreas Granhof Juhl, erhvervspsykolog, cand. psych. adjungeret lektor Aarhus Universitet.

SEMINAR 4

Relationer i et liv med demens – de skøre og skønne relationer

Relationer er en grundlæggende og essentiel faktor i vores samfund og for det enkelte menneske. Relationer kan være både en berigelse og belastning.

Seminaret vil give dig inspiration, udfordre dig og tage dig med ud på nye veje i forståelsen af, hvordan vi skaber og bevarer relationer i en tid, hvor de er mere lystbaserede end pligtbaserede. Sidst, men ikke mindst, hvordan stiller det mennesker med demens i forhold til at skabe, udbygge og vedligeholde relationer?

Seminaret vil inspirere dig, der arbejder med mennesker med demens, med pårørende, og med fagprofessionelle.

Maria Tønnersen, sygeplejerske, diplom i ledelse, har arbejdet aktivt med paradigmeskiftet inden for demensområdet i mange år.

Line Crump Horsted, cand. mag., underviser og udvikler faglige, personlige og relationelle kompetencer inden for SOSU-området.

Indflytning i plejebolig – en juridisk vinkel

Der er mange spørgsmål, der skal afklares, når en borger skal flytte til en plejebolig. Det kan eksempelvis være økonomien, hvordan skal boligen indrettes, kan mennesker med demens selv give et habilt samtykke, og hvordan skal pårørende inddrages, hvis en borger ikke kan give et habilt samtykke? På seminaret gennemgås de almindelige regler, men med fokus på borgerinddragelse, og hvordan pårørende kan og skal inddrages. I sammenhæng hermed behandles reglerne om fremtidsfuldmagter. Seminaret omhandler ikke magtanvendelsesreglerne.

Deltagerne på seminaret opfordres til at indsende konkrete dilemmaer eller cases, som kan inddrages i oplægget. Disse kan sendes til Søren Thomas Sørensen på mail: sts@law.aau.dk – vær opmærksom på, at eventuelle cases skal være anonymiserede. Der er afsat tid til en dialog med inddragelse af konkrete spørgsmål og dilemmaer fra salen.

Søren Thomas Sørensen, cand. jur., Social Law Research Center, Aalborg Universitet

Rehabilitering ved demens – hvornår, hvordan og hvorfor?

Rehabilitering er de senere år kommet på demensdagsordenen både kommunalt og regionalt. Men hvad taler vi egentlig om, når vi taler om rehabilitering ved demens? Hvad er evidensgrundlaget, hvordan skal rehabilitering praktiseres, hvornår er rehabilitering relevant – og hvornår er det ikke? Disse spørgsmål diskuteres i denne session. Sessionen er organiseret som en vekselvirkning mellem oplæg og dialog mellem deltagerne. Oplæg bygger på et igangværende forsknings- og udviklingsprojekt. Projektet er støttet af VELUX FONDEN. Læs mere om forskningsprojektet [her](#).

Jette Thuesen, postdoc v. REHPA, Videnscenter for Rehabilitering og Palliation og studieleder v. masteruddannelsen for rehabilitering, Syddansk Universitet.

Et kig på serviceeftersynet af magtanvendelsesreglerne

Du kan på dette seminar få indblik i resultatet af serviceeftersynet af magtanvendelsesreglerne i serviceloven, og høre mere om regeringens forslag til opfølgning og ændring af reglerne. Vi går tæt på Ankestyrelsens praksistjek fra 2018, der siger noget om, hvordan reglerne i praksis håndteres på plejehjem m.v., og om de udfordringer og dilemmaer, som plejepersonalet oplever i det daglige arbejde.

Trine Toftgaard Lund, kontorchef, Sundheds- og Ældreministeriet.

Ina Vang Runager, specialkonsulent, Sundheds- og Ældreministeriet

Hudsult og seksualitet - hvem griber Fru Jensen?

Er hudsult blot endnu et populistisk udtryk, der skal bringe fokus på noget, som vi allerede har fokus på? Findes det overhovedet? Og hvis det gør, hvis ansvar er det, at de ældre og deres pårørende, der kommer under sundhedssystemets vinger, får hjælp, vejledning og støtte til ikke at opleve denne form for afsavn? Hvad betyder berøring af de ældre i plejen? Og hvorfor er det så vigtigt, at vi alle inden for sundhedsvæsenet ser det som vores ansvar at bryde tovejs-tabuet omkring berøring og seksualitet, når det kommer til plejen af disse mennesker?

Kom og hør et levende, til tider grænseoverskridende og sjovt foredrag omkring, hvordan vi kan gøre dette tabu sexet - det nye "sort" - og hvordan vi gennem viden, de rigtige argumenter og mod får udryddet denne sult, allerede inden den opstår? Og dermed lader være med at springe over spørgsmål 8 i den sygeplejefaglige udredning!

Louise Gorell Mackenhauer, sygeplejerske, master i sexologi, underviser og foredragsholder, selvstændig med Lev1Sundtliv.

Seminarer torsdag den 13. september

Ved tilmelding - vælg TO af følgende otte seminarer

SEMINAR A

"Jeg har fortalt dem, hvad de skal. Hvorfor gør de ikke, hvad jeg siger"?

Flere læringsteorier peger på, at man ikke kan lære nogen noget, men kun skabe rammer for at andre kan lære sig noget. Seminaret vil sætte fokus på følgende spørgsmål:

- Hvilken kontekst kan vi sætte som demenskoordinatorer og -konsulenter, så der skabes det bedst mulige rum for, at medarbejderne kan kigge reflektivt på egen praksis i forhold til borgerne?
- Hvad kan vi gøre for, at medarbejderne tager vores gode råd til sig og konkret få lyst til og mod på at prøve konkrete ting af i relation til borgerne?
- Hvordan håndterer man grupper som (tilsyneladende) ikke vil? Og hvordan kan man forstå det?

Seminariet vil veksle mellem kortere teoretiske input, afprøvning i praksis gennem øvelser og udveksling af erfaringer deltagerne imellem.

Iben Ljungmann, konsulent, supervisor og psykolog indenfor bl.a. ældreområdet, tidligere VISO-konsulent og konsulent på demensrejseholdet samt forfatter til bogen "Adfærdsproblemer i ældreplejen".

SEMINAR B

Visuel formidling – et nyt redskab i samtalen

Ord kan gøre meget, men af og til siger et billede mere end tusind ord. Nogle demenskoordinatorer har lært at bruge visuel/grafisk formidling til forklaring for pårørende og synes, det er et godt redskab. Redskabet kan også bruges i undervisning, ift. tosprogede, i oplæg for politikere m.v., da den visuelle formidling på en enkel, pædagogisk og præcis måde præsenterer budskaber.

Du behøver ikke at kunne tegne på forhånd - på seminaret vil oplægsholder præsentere dig for nogle enkle teknikker, hvormed du kan arbejde mere visuelt i din praksis.

Christina Juul Anderson, chefkonsulent, cand. psych. og grafisk fascillitator, Mannaz.

SEMINAR C

Hvordan hjælper vi den demensramte og de pårørende til et værdigt liv i den sidste tid?

Alle mennesker har ret til værdighed omkring den sidste tid og omkring døden. Der er endog sat penge af på finansloven til en værdig død. Men hvad sker der i praksis

- Hvad er værdighed?
- Hvor lever vi i den sidste tid, og hvor dør vi?
- Hvor vil vi gerne leve i den sidste tid og hvor vil vi gerne dø?
- Hvad er et værdigt liv for den enkelte familie, og hvilke konkrete støttemuligheder kan personalet tilbyde?

På seminaret vil vi i fællesskab gennem oplæg, samtale og erfaringsudveksling søge, at alle bliver klogere på, hvad et værdigt liv er for den enkelte – både for den syge og familien. Endvidere vil vi arbejde med forskellige støttemuligheder fra personalets side til både et værdigt liv og til en god død.

Rita Nielsen, sygeplejerske og forfatter

Myter om "skærmning" - brud på menneskerettigheder

Stærkt kognitivt svækkede demensramte mennesker oplever angst og utryghed. Dette giver sig ofte udtryk i såkaldte "besværlige" eller "uhensigtsmæssige" handlemønstre, som opleves til stor gene for medbeboere, pårørende og professionelle. En hyppigt anvendt metode til at begrænse denne adfærd er skærmning, hvorved de professionelle fjerner sig fra den demensramte eller fører vedkommende til ophold i egen bolig.

Skærmningsmetoden er ikke en anerkendt pædagogisk eller omsorgsfaglig indsats og bygger på en fejlagtig forståelse af svært demensramtes adfærdsmønstre. Den indebærer magtanvendelse uden hjemmel i lovgivningen og kan være medvirkende årsag til at svært demensramte ikke modtager den nødvendige omsorg og pleje.

Helle Schimmell, VISO-specialist (Demens). Ekstern konsulent ved Videnscenter for Demens, Aalborg Kommune. Cand. theol., ph.d. i anerkendelse og kompetenceudvikling.

Mette Borresen, VISO-specialist (Demens). Fagkonsulent ved Videnscenter for Demens, Aalborg Kommune. Sygeplejerske, master i humanistisk sundhedsvidenskab og praksisudvikling. Undervisning, ledelse og udvikling inden for demensområdet siden 1998.

Dokumenteret effekt med velfærdsteknologi på plejehjem

Et forsøg i Aarhus med teknologier til aktivitet og til rolighed har vist opsigtsvækkende resultater.

Når velfærdsteknologier bruges konsekvent i det daglige arbejde med mennesker med demens, virker de. Det lyder banalt, men så enkelt er det faktisk. Det viser et pilotprojekt med over 3.000 registreringer, som projektleder Søren Pallesen fra Center for Frihedsteknologi i Aarhus Kommune har lavet. To plejehjem deltog i pilotprojektet.

Søren Holm Pallesen, cand. scient. med., fysioterapeut og projektleder på Center for Frihedsteknologi, Aarhus kommune

Hvad kan de frivillige, som vi ikke som ansatte kan?

Der er fokus på samarbejde og samspil mellem det offentlige, private og civilsamfundet også på demensområdet. Et ofte brugt begreb er samskabelse, men er det rimeligt at forlange, at pårørende skal være med til at samskabe? I seminaret belyses spørgsmål som:

- Hvilke behov skal opfyldes og af hvem, og hvad kan de frivillige på det relationelle, som vi fagprofessionelle demenskoordinatorer ikke kan?
- Hvordan samarbejder vi med gensidighed som et bærende element for at skabe det bedste for borgere og pårørende?
- Hvilke etiske og faglige drøftelser har vi som demenskoordinatorer brug for, for at kunne agere i den nye virkelighed?

Der lægges op til debat og erfaringsudveksling deltagerne imellem og med oplægsholder, der har erfaring fra mange kommuner.

Kristian Krogh Hansen, specialkonsulent, Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

"Det er jo svært at hjælpe familierne, når de ikke vil benytte vores tilbud". Udfordringer i demenskoordinatorens arbejde med etniske minoriteter med demens

Ældre med demens fra etniske minoriteter er underrepræsenterede i både udrednings-, behandlings- og plejetilbud. Mange søger ikke læge på grund af kognitiv svækkelse, men ofte først langt senere i demensforløbet, når familien får svært ved selv at håndtere demensrelaterede adfærdsændringer. Alligevel fravælger mange af familierne, selv på dette tidspunkt, at benytte de tilgængelige kommunale demenstilbud- og aktiviteter.

På seminaret belyses centrale udfordringer i demenskoordinatorens arbejde med etniske minoriteter, samt årsagerne til disse. Seminaret bygger på resultater fra det igangværende forskningsprojekt *Closing the Ethnic Gap in Dementia Care* (CLEAR), som er et samarbejde mellem Indvandrermedicinsk Klinik i Odense, Nationalt Videnscenter for Demens, og Albertslund, Brøndby, Hvidovre, Høje Taastrup, Ishøj og Odense kommuner.

Rune Nielsen, neuropsykolog, ph.d., Nationalt Videnscenter for Demens

Hvordan kan vi arbejde med relationer, tillid, arbejdsgange og professionelle aspekter i den del af omsorgen, hvor omsorgssvigt og omsorgspligt er i spil?
På seminaret tages udgangspunkt i følgende spørgsmål og overvejelser:

- Transformationen til personcentreret omsorg i det demensfaglige arbejde er en svær udfordring – hvordan møder vi bedst denne?
- Magt og etik er vigtige begreber, som vi kan bruge til at blive endnu skarpere i vores faglige bevidsthed i arbejdet med mennesker med demenssygdom.
- Hvordan kan vi udvikle nye koncepter i det socialpsykologiske arbejde? Eden Alternative og personcentreret omsorg i hverdagen?

Demensvenlige organisationer er et nyt begreb, hvor borgerene inkluderes. Hvordan kan vi som demenskoordinatorer arbejde med at tage borgerens perspektiv?

og der lægges op til debat med deltagerne på baggrund af deres erfaringer.

Charlotte Rugh, ergoterapeut og master PO, demenskoordinator, Gladsaxe Kommune.

Find praktiske oplysninger og tilmelding her